

SV

SV

SV

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 20.4.2009
KOM(2009) 166 slutlig

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN

**i enlighet med artikel 18 i rådets rambeslut av den 15 mars 2001 om brottsoffrets
ställning i straffrättsliga förfaranden (2001/220/RIF)**

[SEC(2009) 476]

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN

i enlighet med artikel 18 i rådets rambeslut av den 15 mars 2001 om brottsoffrets ställning i straffrättsliga förfaranden (2001/220/RIF)

1. INLEDNING

1.1. Bakgrund

Enligt artikel 18 i rådets rambeslut av den 15 mars 2001 om brottsoffrets ställning i straffrättsliga förfaranden¹ (nedan kallat *rambeslutet*) ska kommissionen upprätta en rapport om vilka åtgärder medlemsstaterna har vidtagit. Den 16 februari 2004 lade kommissionen fram en första rapport², som redogjorde för genomförandeläget den 25 mars 2003. Vid denna tidpunkt hade endast AT, BE, FI, DE, IT, IE, LU, PT, ES och SE tillhandahållit relativt fullständiga uppgifter om införlivandet i sin nationella lagstiftning.

Denna slutrapport behandlar alla 27 medlemsstaternas genomförande av samtliga artiklar i rambeslutet den 15 februari 2008.

Trots att artikel 18 föreskriver en skyldighet för medlemsstaterna att anmäla genomförandelagstiftning till kommissionen senast den 22 mars 2006, hade endast 13 medlemsstater (AT, DK, DE, ES, LU, NL, PT, SE, UK, CZ, HU, LT, PL) inkommit med relativt fullständiga bidrag i november 2007. Kommissionen översände påminnelser till medlemsstaterna och fastställde fristen till den 15 februari 2008. Denna rapport grundar sig på genomförandeläget den 15 februari 2008, nästan två år efter den förra fristen, som löpte ut den 22 mars 2006. Den bör läsas parallellt med den första rapporten, som innehåller uppgifter om metod och kriterier för utvärderingen, och med bilagan, som innehåller en förteckning i tabellform över de genomförandebestämmelser som medlemsstaterna har anmält för var och en av artiklarna.

1.2. Allmänna anmärkningar

Två medlemsstater (MT och EL) har inte anmält några bestämmelser alls, och kommissionen kan därför inte bedöma huruvida de har genomfört rambeslutet.

LV översände en rad nationella bestämmelser den 12 december 2007 och ytterligare bestämmelser den 6 mars 2008 (efter det att tidsfristen löpt ut), utan beskrivning av de nationella genomförandeåtgärderna eller förklarande anmärkningar. Av denna anledning kan kommissionen inte bedöma huruvida LV har uppfyllt sin skyldighet enligt artikel 18. Andra medlemsstater har anmält nationella bestämmelser som påstås genomföra rambeslutet, helt eller delvis. LU underrättade kommissionen om att det lagförslag som det hänvisades till i den första rapporten ännu inte hade antagits. Den texten kommer således inte att omfattas av bedömningen av LU:s genomförande. UK har uppgivit att dess anmälan omfattar England, Wales, Skottland och Nordirland, men UK skickade ändå kompletterande uppgifter om

---

¹ EGT L 82, 22.3.2001, s. 1.

² KOM(2004) 54 slutlig/2

genomförandeläget i Skottland (det skotska systemet tas upp särskilt i de fall det avviker från de allmänna bestämmelserna i UK).

Ingen medlemsstat har genomfört rambeslutet genom en enda nationell rättsakt. Medlemsstaterna använde sig alla av befintliga bestämmelser och många hänvisade till sin straffprocesslagstiftning för genomförandet. En fåtal antog ny lagstiftning för en eller flera artiklar. Många medlemsstater anmälde icke-bindande bestämmelser, anvisningar och reglementen i stället för lagstiftning.

Flera medlemsstater har genomfört rambeslutet bit för bit genom överlappning med en rad befintliga eller nyligen antagna nationella bestämmelser.

2. ANALYS AV DE ENSKILDA ARTIKLARNÄ

Beträffande vilka bestämmelser som medlemsstaterna har anmält – se den bifogade tabellen.

Artikel 1: Definitioner

I denna artikel fastställs definitionen av "brottsoffer", "organisation för stöd till brottsoffer", "straffrättsligt förfarande", "rättsligt förfarande" och "medling i straffrättsliga frågor". Ingen av medlemsstaterna har antagit någon ny lagstiftning för att genomföra denna artikel, även om flera hänvisade till befintliga nationella definitioner av "brottsoffer" som mer eller mindre motsvarar definitionen i rambeslutet. Övriga definierade begrepp togs inte upp alls.

En vid definition av "brottsoffer" gavs av UK, BG, RO, LT och SE. Den slovakiska (SK) definitionen omfattar juridiska personer. ES, NL, DK, LU, EE, FI, BE och PT anmälde ingen genomförandelagstiftning. FR angav att definitionerna ändå överensstämmer med de allmänt använda begreppen. IE angav generellt att man följer rambeslutet genom sina lagar och andra författningar.

Artikel 2: Respekt och erkännande

Enligt artikel 2.1 ska brottsoffret få "en verklig och lämplig roll" i det straffrättsliga systemet. I 2004 års rapport ansågs AT, BE, FR, FI, DE, IT, LU, PT och SE ha uppfyllt sina skyldigheter enligt rambeslutet. BG, EE, CZ, HU, IE, PL, LT, RO, UK och ES hänvisade uttryckligen till "en verklig och lämplig roll", medan DK och SI påpekar att denna bestämmelse är mycket allmänt hållen och att specifika rättigheter omfattas av andra artiklar. Artikel 2.2 rör "särskilt utsatta brottsoffer" (ej definierat) som bör få "den särskilda behandling som på bästa sätt motsvarar deras situation".

FR, IE, BE, PT, PL, UK, SE, SI och IT skyddar vissa personer som anses utsatta på grund av på grund av att de är fysiskt eller psykiskt sårbara (underåriga och funktionshindrade). ES, NL, CY, FI och RO fokuserar på situationer som kan leda till utsatthet (våld i familjen, sexualbrott, terrorism, människohandel). Andra har valt ett bredare skydd som omfattar alla typer av personer och situationer. I SK och DE används videokonferenser om vittnen inte kan infinna sig till förhör på grund av ålder, sjukdom eller funktionshinder. LT, HU och CZ tillämpar en särskild skyddsordning (anonymitet eller andra åtgärder) under vissa förhållanden (allvarliga hot mot ett brottsoffer eller ett vittnes liv, grova brott, vittnesmålets betydelse). I HU är brottsoffrets ålder ett kriterium. BG och PL ger särskild skydd åt vissa kategorier av utsatta personer och när det är fråga om vissa grova brott (människohandel eller våld i hemmet). EE anmälde inga särskilda bestämmelser om skydd av utsatta individer.

Artikel 3: Förhör och framläggande av bevis

I artikel 3 föreskrivs en rätt för brottsoffer att bli hörda under det rättsliga förfarandet och lägga fram bevis. De flesta medlemsstaterna (AT, BE, FI, FR, DE, IT, LU, NL, PT, ES, SE, HU, CZ, BG, PL, SK, RO och EE) beviljar brottsoffer en rad rättigheter i deras egenskap av parter i det straffrättsliga förfarandet. I *common law*-länder betraktas brottsoffer inte som parter i det straffrättsliga förfarandet, men rätten att bli hörd erkänns ändå i UK och IE.

I de flesta medlemsstater kan brottsoffer avge vittnesmål i rättsliga förfaranden. Tre medlemsstater anmälde inga särskilda bestämmelser (DK, NL, UK).

Tio medlemsstater (AT, FI, IT, LU, ES, SE, HU, PL, CZ, BE) har korrekt införlivat artikel 3 andra stycket, som föreskriver att de rättsliga myndigheterna inte ska utsätta "brottsoffer för fler förhör än vad som är nödvändigt för det straffrättsliga förfarandet". I IT får förhören inte gå utöver vad som är relevant i målet. HU föreskriver att vittnen har möjlighet av avlägga skriftliga vittnesmål. I CZ kan ett brottsoffer inte tvingas att närvara vid rättsliga förfaranden om det inte finns något behov av detta. I PL föreskriver högsta domstolens och riksåklagarens riktlinjer en rätt för brottsoffer att inte bli utsatta för upprepade förhör. UK hänvisar till fortbildningskurser för rättstillämpare om hur förhör med brottsoffer ska gå till.

Artikel 4: Rätten att få information

Artikel 4 reglerar brottsoffers rätt att få olika typer av information.

I artikel 4.1 förtecknas tio typer av information som ska vidarebefordras till brottsoffer. AT, CY, FI, DE, IE, NL, UK (Skottland) och SE har införlivat denna skyldighet genom att offentliggöra merparten av denna information på webbplatser eller utarbeta informationsbroschyrer. Det framgår dock inte av den anmälda lagstiftningen huruvida brottsoffret har faktisk tillgång till denna information omedelbart i samband med den första kontakten med de brottsbekämpande myndigheterna.

I IT och UK har myndigheterna ingen skyldighet att förse brottsoffer med all den angivna informationen. Enligt de bestämmelser som PT har anmält är myndigheterna inte skyldiga att förse brottsoffer med den relevanta informationen.

BE, EE, FR, ES, CZ, HU och SK har ett godtagbart system som ålägger polistjänstemän, åklagare och domare att informera brottsoffer om de flesta av deras rättigheter. I FI inskränker sig de brottsutredande myndigheternas informationsskyldighet till att underrätta brottsoffer om deras rätt till ersättning.

I RO, BG, FI, LT och PL använder ett kombinerat system. Myndigheterna är skyldiga att informera brottsoffer om deras rättigheter, men uppgifterna offentliggörs också på webbplatser. I BG, CY och RO finns ett särskilt telefonnummer som brottsoffer kan ringa för att få information.

Lagstiftningen i SI och CY är ofullständig och otillräcklig. SI hänvisar till inrikesministeriets riktlinjer, som inte tycks vara bindande (själva texten översändes inte). Genomförandet i LU måste anses som bristfälligt, med hänsyn till att det relevanta lagförslaget ännu inte har antagits.

Ytterligare två brister bör noteras. Den första ligger på det språkliga planet. Information bör i möjligaste mån ges på "allmänt kända språk". Vissa medlemsstater (DE, UK (Skottland), NL,

SE, BG och FI) har information tillgänglig på flera språk (bland annat engelska). De flesta av medlemsstaterna anger inget om detta. Endast den bulgariska (BG) och den rumänska (RO) lagstiftningen innehåller uttryckliga bestämmelser om att brottsoffer ska informeras på ett språk som de förstår. CZ och HU har bestämmelser som garanterar en person som inte förstår landets språk rätten att kommunicera med myndigheterna på ett språk som vederbörande förstår.

Den andra bristen rör vilka särskilda mekanismer som finns tillgängliga för brottsoffer som är bosatta i en annan medlemsstat. Denna bestämmelse förbigicks av alla medlemsstater utom UK (Skottland) och BG, som har en telefonförbindelse som gör det möjligt att komma i direkt kontakt med tolkar. I IE finns en särskild enhet inom brottsofferorganisationen som har till uppgift att bistå brottsoffer som är bosatta i en annan medlemsstat.

Artikel 4.2 om information om ärendets fortsatta handläggning har genomförts korrekt, med förbehåll för att DK, EE, UK, LU, SI och FR inte har meddelat vad som gäller beträffande information om domstolens beslut. I IT delges beslutet endast med brottsoffer som väckt talan om civilrättsliga anspråk med anledning av brottet. FI har införlivat skyldighet c) i sitt nationella system men inte angivit någon rättslig grund. Den portugisiska (PT) straffprocesslagen innebär ingen garanti för att den nationella myndigheten aktivt informerar brottsoffer som ”uttryckt önskemål därom”. Den irländska (IE) brottsofferstadgan saknar bindande verkan. EE har inte anmält någon genomförandelagstiftning.

När det gäller artikel 4.3, som rör den information som ska lämnas till brottsoffer vid frigivningen av den för brottet åtalade eller dömda personen, har den bestämmelsen genomförts korrekt endast av FI, CZ, PL, SK och SE. I Irlands (IE) brottsofferstadga anges att brottsoffer ska informeras i samband med att gärningsmannen frigges. Om så inte sker kan brottsoffret vända sig till *Garda Victim Liaison Officer/local Superintendent*. BG, LU, EE, HU, LT, RO och SI anmälde inga genomförandebestämmelser om detta. [Förenade kungarikets bestämmelser uppvisar två svagheter: Enligt *Criminal Justice and Court Service Act 2000* ska brottsoffret informeras om eventuella planer på att frige gärningsmannen och vilka villkor som kommer att gälla för frigivningen, men detta gäller endast om gärningsmannen blivit dömd till mer än tolv månaders frihetsberövande för ett sexual- eller våldsbrott. Det skotska rättssystemet omfattar bestämmelser om information till brottsoffret om gärningsmannens frigivning, men dessa bestämmelser är inte bindande. Information vid villkorlig frigivning tillhör polisens ”gällande praxis”.] ES hänvisar till en bestämmelse om skyldighet att informera brottsoffret om alla processuella åtgärder som riskerar att påverka dennes säkerhet. FR anger att arbete pågår. PT gör gällande att hänsyn kommer att tas till denna bestämmelse i ett kommande lagförslag om ändring av straffprocesslagen.

Artikel 4.4 rör brottsoffrets rätt att välja att inte ta emot information om gärningsmannens frigivning. Endast FI, SE och SK har genomfört denna bestämmelse fullt ut. HU, CY, LT och IT anger att de inte har några bestämmelser av den aktuella typen. AT, DK, UK, DE, FR, EL, NL, LU, LT, EE, RO, SI och ES anmälde inga bestämmelser. I Irland (IE), där det inte är obligatoriskt att tillhandahålla sådan information som avses i artikel 4.3, är det återigen brottsofferstadgans status som ställer till problem. De portugisiska (PT) bestämmelserna på området innefattar ingen garanti för brottsoffrets rätt att få information. Belgiens (BE) införlivande av denna bestämmelse är ofullständigt, eftersom den belgiska lagstiftningen föreskriver att endast information om villkorlig frigivning av gärningsmannen behöver delges.

Artikel 5: Garanterad information

Artikel 5 innehåller en skyldighet att i möjligaste mån minimera kommunikationssvårigheter som har att göra med brottsoffers möjligheter att förstå eller delta i de relevanta skedena i det straffrättsliga förfarandet på ett sätt som är jämförbart med de åtgärder medlemsstater vidtar när det gäller svaranden. Kommunikationssvårigheter bör tolkas i vidare bemärkelse, så att även förståelsen av själva förfarandet ingår, men alla medlemsstater har uppfattat begreppet som om det endast skulle omfatta språkliga hinder. Endast FI har en ett fungerande tolkningssystem som även omfattar de brottsutredande stadierna. I FR, IT, SI och BE beviljas biträde av tolk eller översättare om brottsoffret blir part i förfarandet eller är ett vittne. SK, BG, CZ, IE, DK, FI, HU, SI, ES, PL och RO erbjuder offer språkligt stöd fullt ut.

De anmälda genomförandebestämmelserna visar på ett bristfälligt genomförande i fem medlemsstater (LT, LU, SE, UK, NL) om man jämför med det starkare skydd som beviljas svarande. Det är inte klarlagt huruvida EE tillhandahåller översättning inom ramen för stödet till brottsoffer eller om stödet begränsar sig till att hjälpa brottsoffren med den övergripande förståelsen av förfarandet.

PL och CY har inte anmält genomförandebestämmelser.

Artikel 6: Särskild hjälp till brottsoffret

Denna artikel innebär en dubbel förpliktelse.

För det första åläggs medlemsstaterna att se till att brottsoffer, kostnadsfritt när så är berättigat, får tillgång till varje annan form av rådgivning än juridisk rådgivning eller rättshjälp. Endast tio medlemsstater (BG, EE, BE, ES, IE, SE, FR, RO, UK och DK) har vidtagit åtgärder för att uppfylla denna skyldighet. Definitionen av *varje annan form av rådgivning* skiljer sig från en stat till en annan. Det kan röra sig om allt från psykologiskt stöd till medicinsk behandling eller information.

Generellt sett är medlemsstaternas genomförande ofullständigt. SI anmälde artikel 65 i sin straffprocesslag, som inte alls matchar den skyldighet som anges i artikel 6 i rambeslutet. IT har endast anmält lagstiftning om särskilt stöd till underåriga som utsatts för allvarliga brott och till offer för människohandel. Nio medlemsstater (LU, HU, CZ, FI, PL, SK, LT, CY och NL) har inte sett till att brottsoffer har fri tillgång till andra former av rådgivning än juridisk rådgivning eller rättshjälp.

För det andra åläggs medlemsstaterna att se till att brottsoffer har tillgång till rättshjälp när de har möjlighet att uppträda som part i straffrättsliga förfaranden. Denna bestämmelse har genomförts korrekt av de flesta medlemsstater, utom SI. Det finns skillnader i vem som kan beviljas hjälp. NL informerade kommissionen om sitt system med en begränsad rättshjälp (en halvtimmes rådgivning) oavsett inkomst.

Artikel 7: Brottsoffrens kostnader vid straffrättsliga förfaranden

Artikel 7 rör de kostnader som kan uppstå för brottsoffer som är parter eller vittnar i straffrättsliga förfaranden. AT, DE, EE, DK, PL, IT, PT, FI, LT, ES och SE gjorde en distinktion mellan brottsoffer som parter och brottsoffer som vittnen. De flesta medlemsstater (utom BE, IE, NL och UK) täcker kostnader om brottsoffret är part i förfarandet. I IT, HU, ES, CZ, RO och SK måste brottsoffret, såvida han eller hon inte har rätt till rättshjälp, kräva täckning för sina advokatkostnader av gärningsmannen. Detta kan skapa problem om gärningsmannen är insolvent. I BG kan ersättning utgå för rättegångskostnader. I LT täcks

vittnens och brottsoffers kostnader. I PL täcks brottsoffrens rättegångskostnader av gärningsmannen och under vissa ospecificerade förhållanden av staten. I FI kan gärningsmannen åläggas att betala brottsoffrets rättegångskostnader, om dessa inte täcks genom allmänna medel.

Cyperns (CY) anmälan är ofullständig och EE tar endast upp ersättning för kostnader som brottsoffret har haft i samband med att han eller hon har hörts som vittne.

Artikel 8: Rätt till skydd

I artikel 8 regleras olika former av rätt till skydd.

I artikel 8.1 föreskrivs en skyldighet att säkerställa skydd för brottsoffer och deras familjer, bland annat i form av skydd för privatlivet. Denna bestämmelse har införlivats av AT, BE, FI, DE, PT, NL, ES, SE, CY, CZ, RO, SK, SI, BG och HU. FR, LT och PL har vidtagit åtgärder för att skydda brottsoffer, men familjerna omfattas inte. De har inte heller anmält genomförandebestämmelser avseende vissa andra aspekter av artikel 8.1. IE har införlivat artikel 8.1 i sin brottsofferstadga (*Victims' Charter*), som inte är bindande. När det gäller skyddet för brottsoffrens privatliv, tog alla medlemsstater utom SI upp möjligheten att hålla förhandlingar inom stängda dörrar. Endast FI nämner uttryckligen skydd av brottsoffrets familjemedlemmars privatliv. Den berörda texten översändes dock inte.

Artikel 8.2 rör skydd av privatlivet i samband med domstolsförfaranden. AT, BE, BG, FR, SK, HU, DE och PT tillhandahöll uppgifter om skyddet av brottsoffers identitet.

Danmarks (DK) information om genomförandet av artikel 8.1 och 8.2 var ofullständig och omfattade endast systemet för vittnesskydd.

Artikel 8.3 syftar till att minska kontakten mellan brottsoffer och gärningsman, särskilt genom att tillhandahålla separata väntrum i domstolarna. Endast DE, IT och ES har genomförandebestämmelser för artikel 8.3. DE har införlivat bestämmelsen korrekt. ES tillhandahåller separata väntrum endast för brottsoffer som kallats av vittna. FI, IE, LU, CZ, UK och SE anger att de följer bestämmelsen genom praxis (men att den inte är införlivad i lag). PL angav att domstolarnas ordförande är medvetna om behovet, medan DK påpekade att landets justitieministerium hade skickat ut särskild information om detta. SK angav att den ansvariga domaren kan vidta de åtgärder som krävs för att se till att det inte förekommer någon kontakt mellan den tilltalade och brottsoffret i domstolen, men denna möjlighet är begränsad till vissa särskilda situationer och innebär ingen garanti för separata lokaler.

I artikel 8.4 åläggs medlemsstaterna att skydda brottsoffer genom att göra det möjligt för dem att vittna under sådana förhållanden som respekterar deras utsatthet. De flesta medlemsstater har införlivat denna artikel till viss del. FR, SI, EE, LT och EL har inte anmält några bestämmelser. FI nämner ett förslag till lag om skyddsåtgärder för underåriga. I UK tillämpas skyddsåtgärder i *Crown Court*. I *Magistrates' Court* inskränker sig dessa åtgärder till en möjlighet att höra personer via videolänk. CZ har ett begränsat skydd för personer under 15 år. DK tillämpar allmänna skyddsbestämmelser (förbud mot att lämna ut personuppgifter) när en person kan vara i fara. Detta är inte tillräckligt för att uppnå syftet med denna bestämmelse, exempelvis när det gäller små barn. Estlands (EE) genomförande av artikel 8 måste betraktas som otillfredsställande, eftersom det saknas hänvisning till skyddet av familjer och utsatta personer. Även Luxemburgs (LU) genomförande är bristfälligt, då det relevanta lagförslaget ännu inte har antagits.

Artikel 9: Rätt till ersättning inom ramen för straffrättsliga förfaranden

Enligt artikel 9.1 ska medlemsstaterna säkerställa att beslut om ersättning från gärningsmannen fattas inom rimlig tid. Flertalet medlemsstater ansåg att bestämmelsen kunde anses genomförd genom möjligheten att föra talan om enskilt anspråk i anledning av brott inom ramen för brottmålsförfarandet.

I länder som tillämpar *common law* finns inte möjligheten att föra talan om enskilt anspråk i anledning av brott. IE har ett ersättningssystem som omfattar vissa kategorier av brottsoffer. DK, EL och UK har inte anmält några genomförandebestämmelser. Enligt lagstiftningen i CY, DE, FR, LT, BE, ES och SE har endast vissa kategorier av brottsoffer rätt till ersättning. Dessa åtgärder är inte tillräckliga för att genomföra artikel 9.1.

Av artikel 9.2 framgår att medlemsstaterna ska underlätta för gärningsmannen att betala ersättning. AT, FR, DE, FI, IE, IT, ES och NL har vidtagit lämpliga åtgärder för att genomföra bestämmelsen. Villkorlig frigivning är beroende av gärningsmannens uppträdande gentemot brottsoffret. I RO kan åklagaren eller domaren fatta beslut om interimistiska åtgärder och säkerhetsåtgärder, till exempel kvarstad eller beslag avseende gärningsmannens tillgångar, för att säkerställa att ersättning betalas. Det finns dock inga bestämmelser om vad som ska ske om gärningsmannen är insolvent. I LT, FI, HU, SI och CZ kan den omständigheten att gärningsmannen betalar ersättning för skada som orsakats av hans eller hennes brott räknas som en förmildrande omständighet vid straffmätningen. DK, EE, EL och UK har inte anmält några genomförandebestämmelser.

I artikel 9.3 åläggs medlemsstaterna att se till brottsoffrets ägodelar återlämnas utan dröjsmål. De flesta medlemsstater har infört en sådan skyldighet. DK, FR, DE, EL och ES har inte anmält några genomförandebestämmelser. IE och UK anger att de har uppfyllt denna skyldighet, men har inte översänt någon lagstiftning som styrker detta.

Artikel 10: Medling under straffrättsliga förfaranden

Enligt artikel 10 ska medlemsstaterna främja medling i lämpliga fall. De flesta medlemsstater har ett system som möjliggör detta. I LU är det *procureur d'Etat* (allmänna åklagaren) som fattar beslut om medling. Parterna saknar initiativrätt. I SI fattar allmänna åklagaren beslut om medling, men medling får endast äga rum med den misstänktes och brottsoffrets samtycke. När åklagaren underrättats om att villkoren i överenskommelsen är uppfyllda lägger denne ner åtalet. I PL och FI kan medling vara en faktor som vägs in vid straffmätningen. I LT gäller att om parterna går med på medling avbryts det straffrättsliga förfarandet. I BG är den överenskommelse som medlingen resulterat i bindande för parterna. I SE finns möjlighet till medling (förlikning) när den misstänkte är under 21 år.

I CY och DK regleras inte medling. DK är i färd med att undersöka möjligheterna att införa medling permanent, efter slutförandet av ett pilotprojekt som inleddes 1994 och drevs vidare under 2003 och 2007.

Artikel 11: Brottsoffer som är bosatta i en annan medlemsstat

Genom artikel 11.1 åläggs medlemsstaterna att överväga att göra det möjligt för brottsoffer som är bosatta i en annan medlemsstat än en där brottet begicks att lämna vittnesmål omedelbart, eller att tillåta videokonferenser. Detta skulle vara i linje med artiklarna 10 och 11 i 2000 års konvention om ömsesidig rättslig hjälp, som inte är tillämplig i EL, IT, IE och

LU, AT, BE, DK, DE, EL, LU, NL och SI anmälde inga genomförandebestämmelser. Deras lagstiftning tycks dock tillåta att vittnesmål avges omedelbart efter det att brottet förövats. ES har inte införlivat denna artikel. NL, LU, SE och UK beskriver sina system, men specificerar inte vilken lagstiftning som är tillämplig.

Enligt artikel 11.2 ska brottsoffer som inte är bosatta i den medlemsstat där brottet begicks kunna göra en anmälan i det land där de är bosatta. FR, IT, CY, PT, ES och SE har inte införlivat denna bestämmelse. AT, BE, DK, DE, LU, NL, LT, RO, EE, SI och SE har inte anmält några genomförandebestämmelser. BE, IE, DK, HU, NL och SK tar emot anmälningar och vidarebefordrar om nödvändigt dessa till det land där brottet begicks. Endast LU och FI har införlivat denna punkt.

Artikel 12: Samarbete mellan medlemsstater

Artikel 12 rör samarbete mellan medlemsstater. PT, HU och BG har anmält nationella genomförandebestämmelser. UK och CZ hänvisar till den roll som deras organisationer för brottsofferstöd spelar inom *European Forum for Victim Services* (som numera heter *Victim Support Europe*). SE nämner sin roll när det gäller att organisera internationella konferenser. IT och ES gör gällande att de har införlivat artikel 12 genom att genomföra 2004 års direktiv om brottsofferersättning och konventionen om ömsesidig rättslig hjälp. FR, CY, SI, SK, DK och EE nämner inte denna bestämmelse. CY, FI och LT anser att det inte krävs någon lagstiftning för att genomföra den.

Artikel 13: Specialtjänster och organisationer till stöd för brottsoffer

I artikel 13 åläggs medlemsstaterna att främja stödorganisationers medverkan vid mottagandet av och stödet till brottsoffer. De flesta medlemsstater anger att de har en statsfinansierad tjänst för brottsofferstöd som omfattar mottagande, information och stöd. Endast AT, BE, BG, FR, PT, EE och SE översände bestämmelser om hur dessa organisationer fungerar, särskilt stödet efter avslutad rättegång. CY, SI och SK tog inte upp denna artikel överhuvudtaget. IT ger endast stöd till vissa kategorier av brottsoffer (offer för övergrepp mot barn, utpressning etc.). RO erbjuder kostnadsfritt psykologiskt stöd till offer för vissa kategorier av brott. ES och FR hänvisar till befintlig nationell lagstiftning utan att specificera vilka bestämmelser det rör sig om, vilket gör det omöjligt att kontrollera införlivandet. LT har ”nationella program för brottsofferstöd” (inga närmare upplysningar). UK (Skottland), PL och CZ påpekar att staten stödjer brottsofferorganisationerna ekonomiskt och beskriver hur organisationerna fungerar, men anger ingen rättslig grund.

Artikel 14: Utbildning för de personer som medverkar i rättsliga förfaranden eller som på annat sätt har kontakt med brottsoffer

Enligt artikel 14 ska personer som kommer i kontakt med brottsoffer (särskilt personal inom polisen och yrkesverksamma inom rättsväsendet) ges lämplig utbildning. PT, RO och SE är de enda medlemsstater som har införlivat båda punkterna i denna artikel. Det är inte klart huruvida den av BG nämnda ”personal som tillhandahåller stöd för brottsoffer” inkluderar polis och yrkesverksamma inom rättsväsendet. De flesta andra länder, utom DK och IT, hänvisar endast till organ som har till uppgift att tillhandahålla utbildning för berörd personal. Det framgår inte alltid huruvida dessa organ finansieras av staten, på det sätt som föreskrivs i artikel 14. AT:s genomförandebestämmelse innebär inte att artikel 14 genomförs, eftersom den inte tar upp personalutbildning.

Artikel 15: Praktiska förhållanden när det gäller brottsoffrens situation under rättsliga förfaranden

Artikel 15.1 rör förebyggandet av sekundär traumatisering. Endast AT, IT och ES har införlivat denna artikel. Övriga medlemsstater, utom DK och IT, anger att de har vidtagit nödvändiga åtgärder, även om beskrivningen av dessa är vag och otillfredsställande. I BE har polismyndigheterna rätt till särskilda anslag för att inrätta lokaler för brottsoffer som varit utsatta för fysiskt eller sexuellt våld.

I artikel 15.2 åläggs medlemsstaterna att anpassa lokaler för att förebygga sekundär traumatisering. Flertalet medlemsstater har inte tagit upp artikel 15.2 över huvud taget. SE anger att de flesta polisstationer numera har ett separat rum för barn. För närvarande pågår arbete med att i framtiden skapa lämpliga förhållanden även för övriga kategorier av brottsoffer.

Artikel 16: Territoriellt tillämpningsområde

UK har inte tillhandahållit några uppgifter som visar att denna bestämmelse har införlivats med avseende på Gibraltar.

3. SLUTSATSER

Genomförandet av detta rambeslut är otillfredsställande. Den nationella lagstiftning som har översänts till kommissionen är långtifrån fullständig. Dessutom återspeglar den till stor del den befintliga praxis som tillämpades innan rambeslutet antogs. De stora skillnaderna mellan medlemsstaternas lagstiftning har gjort att målet att harmonisera lagstiftningen inom det berörda området inte har kunnat uppnås. Många bestämmelser har genomförts i form av icke-bindande riktlinjer, reglementen och rekommendationer. Kommissionen kan inte bedöma om dessa regler följs i praktiken.

Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att ta fasta på denna rapport och se till att tillhandahålla kommissionen och rådet de ytterligare uppgifter som krävs för att de ska anses ha uppfyllt sina förpliktelser enligt artikel 18 i rambeslutet. Dessutom uppmanar kommissionen de medlemsstater som har angett att de är i färd med att utarbeta relevant lagstiftning att anta och översända dessa nationella bestämmelser snarast möjligt.